



29.11.2016

Sotep/6

§ 299

Sosiaali- ja terveystalouden vuoden 2017 käyttösuunnitelma

HEL 2016-011982 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Talous- ja strategiapäällikkö Jussi Lind ja järjestöneuvottelukunnan sihteerit Liisa Paavola olivat kutsuttuina asiantuntijoina kokouksessa läsnä tämän asian käsittelyssä.

Jäsen Hannu Tuominen pyysi asian pöydälle.

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää hyväksyä vuoden 2017 käyttösuunnitelman ja tulosbudjettien toimintakulut (ilman poistoja) sekä tuotot esityksen mukaisina seuraavasti ja sillä edellytyksellä, että kaupunginvaltuusto hyväksyy esitetyn sosiaali- ja terveystalouden talousarvion:

Osasto	Kulut 1000 e	Tuotot 1000 e
Perhe- ja sosiaalipalvelut	428 364	27 000
Terveys- ja päihdepalvelut	421 039	40 802
Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut	564 298	101 681
Henkilöstö- ja kehittämisspalvelut	12 229	0
Talous- ja tukipalvelut	151 091	144 445
Tietohallinto- ja viestintäpalvelut	28 344	24 291

Edellä kuvatut osastokohtaiset raamit koskevat talousarviokohtaa 3 10 01 Sosiaali- ja terveystalouden palvelut. Muiden talousarviokohtien osalta (vastaanottokeskukset, toimeentulotuki, HUS, Apotti) on kaupunginvaltuus-



to jo päättänyt loppusummista hyväksyessään vuoden 2017 talousarvion.

Esittelijän perustelut

Talous- ja strategiapäällikkö Jussi Lind on kutsuttuna asiantuntijana kokouksessa läsnä tämän asian käsittelyssä.

Talousarvion noudattamisohjeiden mukaan toimintavuotta koskevat suunnitelmat on tarkistettava vastaamaan talousarviossa hyväksytyjä määrärahoja ja tuloarvioita. Suunnitelmia tarkistettaessa on varmistettava, että sitovat tavoitteet saavutetaan käytettävissä olevin määrärahoihin.

Lähtökohdat osastojen budjettiraameille

Kaupunginvaltuustolle esitetty sosiaali- ja terveystalouden vuoden 2017 talousarvio on seuraava:

3 10 Sosiaali- ja terveystalouden	1000 e
Menot	2 025 287
Tulot	199 479

Taloudenarvion kohdittain menot jakautuvat seuraavasti

3 10 01 Sosiaali- ja terveystalouden palvelut	1000 e
Menot	1 445 718
Tulot	169 324

3 10 02 Vastaanottokeskukset	1000 e
Menot	15 500
Tulot	16 200
Toimintakate	+700

3 10 04 Toimeentulotuki	1000 e
Menot	26 600
Tulot	13 702

3 10 06 Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri	1000 e
Menot	534 769



3 10 07 Asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotti	1000 e
Menot	2 700
Tulot	250
Toimintakate	-2 450
8 09 Irtaimen omaisuuden hankinta	1000 e
Menot	15 184

Kaupunginvaltuustolle esitetty sosiaali- ja terveystalouden talousarvio vuodelle 2017 on sosiaali- ja terveystalouden osalta 1 445,7 miljoonaa euroa. Lisäksi viraston talousarviossa on neljä muuta talousarvio-kohtaa: Vastaanottokeskukset 15,5 milj. euroa, Toimeentulotuki 26,6 milj. euroa, HUS-kuntayhtymä 534,8 milj. euroa sekä Apotti 2,7 milj. euroa. Vastaanottokeskusten sekä Apotin osalta sitovana tavoitteena on toimintakate eli tulojen lisäys mahdollistaa vastaavan suuruisen menojen kasvattamisen.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan 31.5.2016 tekemään talousarvioehdotukseen verrattuna on kaupunginjohtajan ehdotuksessa ja kaupunginhallituksen käsittelyssä huomioitu kilpailukyky sopimuksen vaikutukset sekä päivitetty asukaslukua ja kustannustasoa koskevat arviot. Kilpailukyky sopimus leikkaa kuntatyönantajan palkan sivukuluja ja lomarahoja, jolloin henkilöstömenot alenevat ilman, että tällä on vaikutusta varsinaiseen toimintaan. Lisäksi kilpailukyky sopimukseen sisältyy työajan pidentäminen keskimäärin 24 tunnilla vuodessa ansiotasoa muuttamatta. Työajan pidentämisen tuomasta menosäästöstä arvioidaan toteutuvan 40 prosenttia vuonna 2017, mikä osuus on huomioitu hallintokuntien määrärahoissa. Kilpailukyky sopimuksen sivukulujen alentamisen vaikutuksen lisäksi ensi vuonna voimaan tuleva eläkeuudistus alentaa vuonna 2017 maksettavia kuntien eläkemaksuja merkittävästi.

Muutosten yhteenlaskettu vaikutus kevään talousarvioesitykseen nähden on sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohtalla yhteensä 38 miljoonaa euroa, mistä noin 30 miljoonaa euroa tulee toteutumaan työnantajan sivukulujen sekä lomarahaleikkausta ansiosta. Työajan pidentämisen vaikutukseksi jää noin 4 miljoonaa euroa ja kilpailukyky sopimukseen liittymättömän vähennykset (kustannustasossa tapahtuva aleneminen sekä asukasluku) selittävät loput noin 4 miljoonaa euroa talousarviossa tapahtuneesta muutoksesta. Muiden talousarviokohtien osalta ei keväisiä raameja ole muutettu.

Kaupunginhallitus hyväksyi 7.11.2016 osaltaan talousarvion muutettuna niin, että sosiaali- ja terveystalouden menoraamiin lisättiin 11,5 mil-



joonaa euroa. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaan se sisältää muun muassa painotuksen vanhusten kotihoidon palveluiden vahvistamiseen, terveystasemien kiireettömän hoidon saatavuuden parantamisen, omaishoidon tukemisen, Haartmanin sairaalan päivystyspalveluyksikön yhteistyössä HUS:n kanssa päivystysasetuksen mukaisesti sekä kouluterveydenhuollon pd-näkökulman vahvistamisen.

Sitovat tavoitteet

Kaupunginvaltuustolle esitetyt virastoa sitovat toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat keväällä hyväksytyyn talousarvioesitykseen. Sitovien toiminnallisten tavoitteiden ennuste raportoidaan neljä kertaa vuodessa. Sitovat tavoitteet ovat seuraavat:

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Lastensuojeluasiakkaiden määrä vähenee vuoteen 2016 verrattuna

Laajennetaan 3-vuotiaiden terveystarkastukset ja hyvinvointitapaamiset eli "neuvola päiväkodissa" -toimintamallia vuoteen 2016 verrattuna. (Yhteinen tavoite varhaiskasvatusviraston kanssa).

Kehitysvammaisten asumispalveluissa itsenäisesti asuvien osuus kasvaa 2 % -yksikköä vuodessa. Lisäksi tuetaan kehitysvammaisten kotona asumista.

Potilas pääsee lääkärin kiireettömälle vastaanotolle keskimäärin kahdessa viikossa ($T3 \leq 14$ vrk eli kolmas vapaa ajanvarausaika kalenteripäivissä, odotusaikojen mediaani).

Päivystysosastojen kotiutusprosentti kasvaa vuoteen 2016 verrattuna ilman että mediaanihoitoajat pitenevät yli puolella vuorokaudella.

Kotona asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä nousee vuoteen 2016 verrattuna.

Laitoshoidossa olevien osuus 75 vuotta täyttäneistä laskee vuoteen 2016 verrattuna.

Sähköisen asioinnin käyttäjämäärä kasvaa vähintään 10 % vuoteen 2016 verrattuna.

Psykiatrisessa avohoidossa olevien potilaiden sairaalahoitopäivien määrä vähenee vuoteen 2016 verrattuna.



Kuntouttavaa työtoimintaa saa vähintään 1800 henkilöä vuodessa.

Toimeentulotuki

Kohdennetaan ehkäisevän toimeentulotuen määrärahasta vähintään 45 % lapsiperheille.

Käyttösuunnitelman rakenne

Sosiaali- ja terveysviraston vuoden 2017 käyttösuunnitelmassa kuvataan kaupungin strategia-ohjelman ja talousarvion sisältämien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toimeenpano virasto- ja osasto-kohtaisesti. Käyttösuunnitelma jakautuu neljään osaan ja noudattelee seuraavaa rakennetta:

Luvuissa 1-2 kuvataan lähtökohdat sekä toimintaympäristön muutossuuntia. Toimintaympäristön muutossuunnissa kuvataan toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia, niin lainsäädäntöön kuin väestöön liittyen. Kaupunkitasoiset ohjelmat ja niiden vaikutukset sosiaali- ja terveysviraston toimintaan sisältyvät niin ikään tähän lukuun.

Palvelujen uudistamista ja strategisten tavoitteiden toimeenpanoa koskevassa luvussa 3 kuvataan strategisten tavoitteiden konkreettiset toimenpiteet kunkin tavoitteen osalta. Integroitujen palvelujen osalta merkittävää on palvelujen uudistaminen sekä digitaalisten palvelujen integraatiota tukevat mahdollisuudet.

Osastokohtaisia toiminnan painotuksia koskevassa luvussa 4 kuvataan lyhyesti osastoittain strategian toteuttamiseen liittyvät toimenpiteet.

Käyttösuunnitelman laadintaprosessi

Tulosbudjetteja ja käyttösuunnitelmia on käsitelty viraston johtoryhmässä 8.11.2016 ja 22.11.2016.

Sosiaali- ja terveysviraston vuoden 2017 käyttösuunnitelma on esityslistan tämän asian liitteenä 1. Euromääräiset tulosbudjettitaulukot ovat esityslistan tämän asian liitteenä 2.

Sosiaali- ja terveysviraston henkilöstötoimikunta on käsitellyt käyttösuunnitelmaa ja tulosbudjetteja kokouksissaan 21.11. ja 28.11.2016 ja sen mahdollisesti antama lausunto jaetaan sähköpostilla lautakunnan jäsenille maanantaina 28.11.2016.



Virastopäällikön kannanotot

Virastopäällikkö toteaa yhteenvetona, että osastokohtaiset tulosbudjetit on laadittu kaupunginvaltuustolle esitettyjen määrärahojen puitteissa.

Käyttösuunnitelmassa keskeistä on yhteinen näkemys niistä tekijöistä, jotka ovat ratkaisevia kaupungin ja sosiaali- ja terveystalouden strategian toimeenpanon kannalta. Näistä tärkeimpiä ovat palvelujen uudistaminen ja siihen liittyvä palvelujen integraatio, jossa digitalisaation antamat mahdollisuudet ovat keskeisessä roolissa.

Sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohtaan budjettiraami on nimellisesti 27 miljoonaa euroa pääosin vuoden 2016 raamia pienempi. Käytännössä talousarvio kuitenkin vastaa tasoltaan kuluvan vuoden tasoa, koska kilpailukykyopimuksesta syntyy noin 30 miljoonan suuruisen menojen alenema, ilman että palveluja tarvitse vähentää. Lähtökohtana on taata entisen tasoiset palvelut pienentyneestä talousarviosta huolimatta.

Uusi vastaanottokeskusten nettobudjetoitu talousarviokohta merkitsee sitä, etteivät vastaanottokeskusten kustannustasossa mahdollisesti tapahtuvat yllättävät muutokset enää aiheuta tarvetta teknisluonteisiin ylitysoikeusesityksiin, kuten oli vuosina 2015 ja 2016, koska valtio korvaa toiminnan kustannukset täysimääräisinä.

Kaupunginhallituksen 7.11.2016 tekemän 11,5 miljoonan euron lisäyksen osalta on määrärahoja kohdennettu kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti mm. kotihoitoon, terveysasemien saatavuuteen sekä omaishoidon tukemiseen. Kaupunginhallituksen osoittamasta määrärahasta noin 1,7 miljoonaa euroa on jätetty odottamattomia tarpeita varten virastopäällikön myöhemmin kohdennettavaksi. Kaupunginkanslian ohjeiden mukaisesti virastopäällikön budjetti sisältää myös vuoden 2015 toteutuneen tasoisen tulospalkkiomäärärahan (noin 15 milj. euroa), mikä merkitsee noin 2 % varausta.

Virasto tulee laatimaan ja esittelemään lautakunnalle ensimmäisen ennusteensa helmikuun lopun tilanteesta maaliskuussa 2017. Kaikki keskushallinnolle annettavat ennusteet tullaan aiempaan tapaan tuomaan ensin lautakunnan käsiteltäväksi ennen niiden toimittamista eteenpäin. Ennusteiden yhteydessä tullaan kuvaamaan myös ennusteen johdosta aiheutuvat toimenpiteet.

Kaupungin johtamisjärjestelmän muutoksen vaikutukset aiheuttavat muutoksia lähinnä hallinnossa, kun nykyiset hallinnon osastot tulevat yhdistymään yhdeksi hallinnon ja tukipalvelujen kokonaisuudeksi 1.6.2017 alkaen.



Terveys- ja hyvinvointivaikutuksien arviointi

Käyttösuunnitelmassa 2017 korostetaan asiakkaiden tarpeiden parempaa tunnistamista ja arvioinnin perusteella tapahtuvaa palvelujen täsmällisempää kohdennusta. Tämä antaa mahdollisuuden väestön terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen. Kaupunkitasoiset terveyttä ja hyvinvointia edistävät ohjelmat keskittyvät merkittäviin kansanterveysongelmiin. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman ja Stadin ikäohjelman toteuttaminen tukevat väestön hyvinvointierojen kaventamisen tavoitetta.

Palvelujen saatavuutta parannetaan kehittämällä toimintamalleja, jotka nopeuttavat palveluun ja hoitoon pääsyä. Sähköisten palvelujen ja digitalisaation avulla mahdollistetaan ja tuetaan itsehoitoa ja näin vapautetaan voimavaroja paljon palveluja tarvitsevien käyttöön.

Matalan kynnyksen palvelut sekä asiakkaan omaan toimintaympäristöön vietävät palvelut ovat olennaisia terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisessa.

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sosiaali- ja terveystieteiden käyttösuunnitelma 2017
- 2 Tulosbudjetti 2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano